

Masarykova univerzita v Brně
Filozofická fakulta
Katedra informačních studií a knihovnictví

MUNI Katedra
ARTS informačních studií
a knihovnictví

ČTENÁŘSKÁ BIOGRAFIE

ISKB41 Čtení a čtenáři

Autor: Dominika Hrbková
UČO: 481653
Typ studia: kombinované
Ročník: II.
Počet znaků: 9 091

V Brně dne 17. května 2023

OBSAH

ÚVOD.....	3
DĚTSTVÍ.....	4
MLÁDÍ.....	5
DOSPĚLOST.....	6
ZÁVĚR.....	7

ÚVOD

Tato čtenářská biografie se zabývá vývojem mého vlastního čtenářství. Je rozdělena do tří hlavních částí, kterými jsou dětství, mládí a dospělost.

V části věnující se dětství začínám první vzpomínkou na knihu v mém životě, následuje část věnovaná mému rodinnému zázemí a končí popisem toho, co jsem si z mého dětství knihou vzala a přenesla do přítomnosti.

Následuje část mládí, v níž popisuji moje setkávání s knihou v období staršího školního věku, ve kterém bylo moje čtenářství odsunuto do pozadí, a dorostového období, kdy jsem konečně začala pořádně číst, hlavně tedy díky střední škole. V tomto období se mi také postupně začal tvořit můj styl a postupně jsem si vytvářela vlastní vkus na knihy a žánry.

V části dospělost se věnuji svému aktuálnímu období, vztahu ke knihám, knihkupectvím a knihovnám. Popisuji, jak aktuálně vypadá můj život, jaké mám povinnosti a kdy mám čas na čtení. Také zde objasňuji můj aktuální postoj ke knihovnám.

V závěru se zabývám svými nejoblíbenějšími autory, knihami a knižními sériemi. Uvádím zde také své zvyky a rituály, můj postoj k tištěným a elektronickým knihám, ale také k jiným médiím.

DĚTSTVÍ

S knihami se ve svém životě setkávám odmalička. Mojí první přečtenou knihou byla Honzíkova cesta od Bohumila Říhy, kterou jsme na prvním stupni základní školy četli snad všichni, v mladším věku si na knihu ve svém životě konkrétně nevzpomínám. Další knihou, kterou jsem v dětství měla velmi ráda, byly Emilovy skopičiny od Astrid Lingrenové. Knihy se u nás vždy našly, byť jsme nikdy neměli velkou majestátní knihovnu. Myslím si, že velký vliv na mé čtení také měly knihy „na míru“, které jsem dostávala, jako např. Dominika zachraňuje bílé koťátko nebo Martinka a Dominička v ZOO.

Moji rodiče nikdy nebyli velcí čtenáři. Máma je vyučenou brašnářkou, ale ve svém životě postupně vyzkoušela několik profesí, například uklízečku, prodavačku nebo kontrolorku kvality. Nyní pracuje jako asistentka obchodního oddělení. Táta se vyučil opravářem zemědělských strojů, chvíli pracoval jako svářeč, brzy však své zaměření změnil a začal pracovat jako kamnář/krbař. Aktuálně je živnostníkem právě v oboru kamnář/krbař. Táta mně a mé sestře čítával před spaním z „velké červené knihy“. Nyní už vím, že se jednalo o Slovanské pohádky Karla Jaromíra Erbena. Máma nám nikdy nečetla, ale často jsme před spaním vyprávěly vlastní vymyšlené příběhy, rozvíjely jsme fantazii.

Myslím si, že jsem si čtení mých rodičů začala všimnout až po jejich rozvodu. Máma začala číst velké množství romantických a následně sebe rozvojových knih, táta se vrátil k detektivkám, velice rád měl hlavně knihy Agathy Christie s postavou Hercule Poirota. Z mého pohledu jsem lásku k detektivkám získala od něj, i když vlastně ne napřímo.

MLÁDÍ

Moje mládí doprovázela kniha až v pozdějším věku. Pamatuji si, že mi bylo na prvním stupni základní školy nařízeno více číst, protože mi to nešlo. Ze začátku jsem tedy četla pravidelně s mámou nahlas, což pro mě bylo těžké. Postupně jsem zjistila, že když čtu jen pro sebe, jde mi to lépe. Také jsme na prvním stupni povinně museli zpracovávat čtenářský deník. Často jsem využívala možnosti jít do knihovny v rámci odpolední družiny. Tuto knihovnu dodnes vede moje teta z tátovy strany.

Na druhém stupni základní školy jsem četla velmi málo. Myslím si, že to ale bylo chybějící literaturou v hodinách českého jazyka. Bohužel se vyučující zaměřovala pouze na mluvnici. Jedinou knihou, kterou jsme probírali v rámci literatury, byl Máj od Karla Hynka Máchy. Z období dospívání si pamatuji, že jsem měla ráda fantasy série, jako jsou Smečka od Andrey Cremerové nebo Andělé od Lauren Kateové. Mojí oblíbenou ale byla série Čarodějka šestého měsíce autorky Moony Wichterové. Také si vzpomínám, že jsme četli se spolužačkami Poselství jednorožců od české autorky Michaely Burdové, které se mi velice líbilo.

Láska ke čtení u mě vznikla v průběhu střední školy. Studovala jsem Předškolní a mimoškolní pedagogiku, což pro mě nebyl nejvhodnější obor. V rámci hodin Českého jazyka a literatury jsme měli povinnou četbu a mě se čtení velmi zalíbilo. Mým nejoblíbenějším autorem z povinné literatury je jednoznačně Karel Čapek, konkrétně jeho díla R.U.R. a Matka. Vyhodíme ho z kola ven Kena Keseyho se v tu dobu stalo mojí nejoblíbenější knihou. Zároveň jsem také často četla dětem na povinných praxích ve školkách a družinách, což vedlo k vylepšení mé dovednosti čtení nahlas. Také jsem se zde setkala s jednou důležitou vyučující, paní Martu Žaliovou, která se mě snažila rozvíjet a v jejich hodinách jsem vždy cítila velkou čtenářskou podporu.

V rámci střední školy jsem také často navštěvovala knihovnu, a to konkrétně Knihovnu Jiřího Mahena v Brně. Půjčovala jsem si zde knihy z povinné četby, ale i ty, které byly pro mě zajímavé. Pravděpodobně jsem do knihovny chodila z finančních důvodů, neměla jsem v době střední školy finance na nákup nových knih, alespoň ne v takovém množství, jaké jsem četla.

Myslím si, že někdy v průběhu střední školy jsme začali se sestrou číst „spolu“ – tedy došly jsme do věku, kdy se nám postupně zalíbily stejné žánry a začaly jsme fungovat na principu půjčování a doporučování. Sestra tehdy studovala na Západočeské univerzitě v Plzni, tedy společného času jsme nacházely pomálu. Myslím si však, že díky knihám jsme si dokázaly udržet tak skvělý vztah, jaký máme dnes. Tento náš zvyk se drží dodnes, bohužel však v menší míře, jelikož sestra Martina se nyní věnuje především svým dvěma synům a rozvíjí čtenářství u nich.

DOSPĚLOST

V dospělosti cítím největší vztah ke knihám za celý svůj život. Bohužel si všímám, že v mém okolí nemám mnoho čtenářů a chybí mi „knižní kontakt“. Můj partner Ondřej je v podstatě nečtenář, za svůj život toho mnoho nepřečetl. Za ty 3 roky, co jsme spolu ve vztahu, přečetl jedinou knihu, a to Boss Babiš od investigativního novináře Jaroslava Kmenty.

Aktuálně pracuji na pozici interního obchodníka v IT firmě. Je to pozice, která se čtením moc společného nemá, pokud nepočítáme zadávací dokumentace k veřejným zakázkám. Na této pozici se však různě střídá množství mé práce, takže volné chvíle využívám ke čtení. Musím ale zmínit, že od nadřízeného mám velkou podporu v seberozvoji a rozvoji svých zálib a dovedností, takže mé čtení v práci není problémem. Zároveň při zaměstnání studuji kombinovaně obor Informační studia a knihovnictví na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, a to s cílem pokračovat na magisterský obor Ediční a nakladatelská praxe na Univerzitě Palackého v Olomouci.

Většina mého čtení se v dnešní době odehrává v MHD, při cestách do práce a z práce. Ve volném čase si většinou nečtu, většinou převládají jiné aktivity – sport, starost o domácnost, vaření, odpočinek, úkoly do školy. Stále jsem také zastáncem tištěných knih, jelikož celý svůj pracovní den trávím za monitorem a nechci v tom pokračovat i doma. Přesto se najdou chvíle, kdy se na internetu objeví nějaký zajímavý článek a já za monitorem zůstanu, ať už je to počítač, tablet nebo mobilní telefon.

Knihovny v mém životě již nemají tak velké místo, jako měly v průběhu střední školy. V podstatě knihovny využívám pouze v rámci studia, když potřebuji nějaký zdroj, který není dostupný v elektronické verzi. Knihy si kupuji, nejčastěji v knihkupectví Knihy Dobrovský. Do jiných knihkupectví chodím pouze z nouze, když v mém knihkupectví konkrétní knihu nemají. Zároveň své knihy třídím, zhruba tak jednou za půl roku. Vyřazené knihy předávám na charitu, případně je dávám do sdílené knihovny v práci v „relax roomu“, kde si je může někdo další půjčit a přečíst.

ZÁVĚR

Mými nejoblíbenějšími autory jsou švédští autoři detektivek Samuel Bjørk a Lars Kepler a také americký spisovatel thrillerů Dan Brown. Za svoji oblíbenou knihu nepovažuji jen jednu, ale celou sérii švédské krimi s detektivem Joonou Linnou od Larse Kepler, ze které nejlepší pro mě byla Písečný muž.

Kniha, ke které se vracím, není zatím žádná. Ještě se mi v mém životě nestalo, že bych si nějakou knihu přečetla dvakrát. Myslím si, že je to tím, že mám ráda nové příběhy, ve kterých mohu hledat nová moudra. V životě se přece taky nevracíme nazpátek.

Čtenářské zvyky a rituály mám pouze dva. Prvním je čtení v posteli ráno. Myslím si, že se tímto vymykám většině, která čte v posteli večer. Mám ráda ten pocit, kdy všechno ještě spí a já mám chvíli zlepšit si den hned na začátku nějakou hezkou knihou. Druhým rituálem je čtení cestopisů na cestách, tedy na dovolených. Za poslední tři roky jsem si zvykla brát si s sebou na dovolenou knihu od Ladislava Zibury. Co naopak u čtenářů a jejich rituálů nesnáším, je ohýbání stránek místo záložky v knize. Za svůj život jsem již použila jako záložku kdeco, ale ohýbání stran je dle mého názoru ničení knihy.

Jiná média mým kamarádem při čtení úplně nejsou. Za svůj život jsem poslechla pouze jednu audioknihu, a to Deset malých černoušků autorky Agathy Christie. Na internetu většinou pro svoji vlastní potřebu nečtu, většinou pouze zhltám aktuální zprávy. Občas však čtu na internetu nějaké články do školy, které potřebuji k pochopení předmětu nebo k vypracování různých prací.